

MARIA BLANCA
(*Decidint-se.*) Quan vulguis.

ARNAU
Hi estàs del tot resolta?

MARIA BLANCA
Sí.

ARNAU
Oh, gràcies!
Partirem, deixaràs la presó aquesta,
demà mateix.

MARIA BLANCA
Oh, Déu! No m'oprimeixis
així contra el teu pit!

ARNAU
Demà, ben d'hora.
De l'indret i l'instant i avinentesa
t'avisaré.

MARIA BLANCA
(*Desprenent-se del seus bra-
ços i fugint cap a la seva cam-
bra.*)
Demà.

ARNAU
(*Sol.*)
Tanta ventura
no em creia que existís damunt la terra!

ACTE TERCER

La claror de l'alba illumina dolçament la mateixa sala de l'acte anterior. Part enfora, piuladissa d'ocells.

ESCENA PRIMERA

MARIA BLANCA i, tot seguit, BENICI

(Maria Blanca, prop del finestral obert, per on penetren la frescor i l'alegria matinals, roman en muda contemplació, un xic ansiosa, tanmateix. Benici la sorprèn i se li apropa suaument.)

BENICI

Maria Blanca!

MARIA BLANCA

Vós, oncle Benici?

BENICI

Sí. Perdona'm si torbo i esvaeixo
l'encís que ara sadolla la teva ànima.

MARIA BLANCA

Jo us deuria perdó si hi hagués culpa,
però no n'hi ha.

BENICI

Sempre serà un delicte
torbar la solitud d'una donzella.

MARIA BLANCA

La frescor matinal, les aures pures
són per a tots.

BENICI

Però quan se'ns enduen
els somnis vagarosos, ens és lícit
de voler-los gaudir sens testimoni.

MARIA BLANCA

¡Que és bella, als nostres peus, tota la plana
amb els conreus i el riu que hi serpenteja!

BENICI

M'afiguro que hi cerques, de vegades,
un anhel ignorat de tu mateixa
i que l'ànima teva s'hi reflexa
com en un gran espill.

MARIA BLANCA

(*Apart.*)

Com ho endevina!

BENICI

Potser tos somnis més alats, les teves
illusions més íntimes, s'esplaien
per aquest firmament, com eixa aurora
que ho illumina tot i ho vivifica.

MARIA BLANCA

Ah, no em digueu això!

BENICI

Mentre contemples
aquest riu cristallí, que plora i canta
pels canyissars, ¿no sents també dins l'ànima
una angoixa i un cant, que se t'emporta
com les aigües del riu, vers les riberes
d'un paradís daurat?

MARIA BLANCA

Oncle Benici,
com ho podeu saber?

BENICI

Saber? ¿Qui ignora
d'un cor sedent d'amor, les esperances?

MARIA BLANCA

Calleu, calleu.

BENICI

Quan ens bressola el somni
i ens evadim d'aquesta vall de llàgrimes
som venturosos, oi? Però a la llinda
d'un dia nou, després de desvetllar-nos,
no sabem si plaent o malastruga
serà l'alba naixent, car la temença
del fat ens puny i el dubte ens esborrona.

MARIA BLANCA

Com sabeu tot això? Parleu de dubtes
i de temences.

BENICI

I d'amor. Et parlo
de tot el que hi ha en tu.

MARIA BLANCA

Déu meu!

BENICI

l'estimes de tot cor?

Contesta'm:

MARIA BLANCA

Sí.

BENICI

¿Ben segura
del teu amor estàs?

MARIA BLANCA

Sí, ben segura.

BENICI

I ara el moment tan desitjat esperes
d'assolir tos anhels.

MARIA BLANCA

Parleu baix, oncle.

BENICI

¿I quin camí, d'aquests que contemplaves,
vora del riu, perduts i solitaris,
seguireu, venturosos?

MARIA BLANCA

Calleu!

BENICI

Plores?

Ah! Sortosos amors, els que de llàgrimes
ben xops, arrelen en el cor!

*(Maria Blanca s'allunya, i
Benici li priva d'anar-se'n.)*

Atura't!

No desitjo entristir-te ni enutjar-te.
¿No t'és plaent que et parli de les úniques
coses que importen?

MARIA BLANCA

No.

BENICI

Rebel et mostres.
Que ets bella amb aquest gest de rebellia!
No pots negar que ets filla d'Ermesendis.

MARIA BLANCA

Per què dieu això?

BENICI

Per res. Les dues
sou ben iguals; sou dues gotes d'aigua.
Pensament meu, aturat't! Sigues ara
ple de dolcesa. Calma't! No t'embranquis
si no vols abismar-te en la follia.

MARIA BLANCA

Parleu d'una manera tan estranya
que no us entenc.

BENICI

I qui podria entendre'm?
No sé el que em dic. No vull pensar.

MARIA BLANCA

De sobte
m'heu semblat tot un altre. Perdoneu-me.

BENICI

Perdona'm tu, si al cel de la teva ànima
hi he projectat una ombra de temença;
perdona si he torbat l'assossegada
puresa del teu cor. Enhorabona,

si estimes amb follia! No cobejo
més benaurança que la teva. ¿Quantes
vegades pressentires les angoixes
mortals d'aquest moment?

MARIA BLANCA

Ai las! Tortures
més cruels no he sentit!

BENICI

Maria Blanca!
Els dubtes i temences que et dominen,
quan Arnau serà ací, com una boira
que el sol desfà, s'esvairan.

MARIA BLANCA

Jo us deixo.
Jo no us puc escoltar.

(*Se'n va.*)

ESCENA II

BENICI (*sol*)

¡Quina fermesa
la del seu cor! Però jo l'he de vèncer.
Ella no sap allò que vol. Estima.
I el seu amor és un anhel, un somni,
però res més. I serà d'ell? No! Juro
que no serà mai d'ell. Llamp d'extermini
pel pit del trobador serà el meu glavi.

Maria Blanca? No! Que és Ermesendis,
l'Ermesendis que viu en els meus somnis
i en el meu crim! Oh cor! ¿Es gelosia,
és amor, és despit, o és una dèria
de fúria i venjança, el que et domina?
Parla? Qui ve?

ESCENA III

BENICI, FELIP

FELIP

Bon dia. Jo us saludo,
senyor duc.

BENICI

Grans mercès.

FELIP

¿De les fatigues
del llarg viatge heu descansat?

BENICI

A prova
sóc fet de tota mena de fatigues.

FELIP

Tots desitgem que us siguin agradables
ací, les hores.

BENICI

Prou m'ho són. Lamento,
però, l'enuig que us dóna ma presència.

FELIP

Per què, senyor?

BENICI

Perquè us trasbalso els comptes
i us dec donar turment.

FELIP

Oh, no!

BENICI

Tot hoste
dels intendents es guanya l'anatema.

FELIP

Pietat, senyor duc, per a aquest pobre
servidor vostre!

BENICI

Bé, Digueu: ¿estàveu
també al servei del meu germà Teudosi?

FELIP

Sí, senyor duc. I és santa sa memòria,
per tots nosaltres. Jo només desitjo
poder venjar la seva mort afrosa.

BENICI

Lloable és vostre zel.

FELIP

També el tindria
si lloable no fos.

BENICI

¿Pensa Ermesendis
casar-se novament?

FELIP

El vel de vídua
no deixa pas. Ignoro el seus propòsits.
(Silenci.)
Desitja el senyor duc alguna cosa?

BENICI

Vull efusivament recomanar-vos
el meu company.

FELIP

Per ell el senyor comte
m'ha preguntat. No he sabut dir-li qui era.
Si no vingués amb vós suposaria,
puix que hi té molta i molta retirança,
que ell és Arnau del Bosc, l'autor de trobes
i sirventesos celebrats.

BENICI

La fama
d'aquest Arnau, què en diu?

FELIP

Que és el trobair
que compon les cançons més delitoses.

Però jo sé també que sollicita,
tant amb sospirs ardents com amb ses trobes
l'amor...

BENICI

De qui?

FELIP

No ho endevinaríeu!

BENICI

De la gentil Maria Blanca? Totes
les boques en van plenes.

FELIP

He de dir-vos
que aquests amors no em donen cap temença.
Són coses del jovent, rumors, murmuris
sens fonament. El senyor duc no mana
res més?

BENICI

No res... Vetlleu les arquimeses
i els forrellats. I quan obriu les arque
que ningú descobreixi ilurs misteris.
Molt dematí us heu desvetllat.

FELIP

M'hi obliguen
els nombrosos afers del senyor comte.
Amb el vostre permís. (Se'n va.)

ESCENA IV

BENICI (*sol*)

Vés en mala hora,
vil escorçó! (*Silenci.*) La matinada és bella.
El sol ja daura els finestrals.

(*Altre silenci.*)

ESCENA V

BENICI, ERMESENDIS

ERMESENDIS

(*Entrant.*)

Benici!

BENICI

Qui em crida? Tu!

ERMESENDIS

(*Llançant-se al seus braços.*)

Sí, jo!

BENICI

(*Refusant la seva abraçada.*)

¡Pobra Emersendis,

ERMESENDIS

Ah! Per què em reps així?

BENICI

Pobra Emersendis!
torno a exclamar! La vida és implacable
i els seus estralls no t'han deixat indemne!

ERMESENDIS

Què dius? No reconec el meu Benici
dels temps passats.

BENICI

Ai las! Jo bé voldria
reconèixer també aquella Ermesendis
dels dies joveçans.

ERMESENDIS

Ah! No m'estimes?
Digues, amor, ¿quina mortal angoixa,
quin foll desvari et pren, perquè t'oblidis
dels nostres juraments? ¿I no recordes
l'efusió que anit mateix omplia
ton pit sadoll encara de la joia
d'haver-nos retrobat? Una nit sola
pot haver derrocat tanta ventura?
¿On és aquell glatir i aquella dèria
d'enamorat que finalment arriba
als braços de la dona desitjada?
Parla, Benici, parla!

BENICI

Tot fou una
il·lusió del cor. ¡I tanta angoixa
perquè el somni finís! ¿Per què esperava

amb tant delit l'instant aquell? Per veure't
tot ho he arrosrat. I ahir, quan em tingueres
al davant teu, una insensata flama
d'ira i despit m'inundà el cor. Voldria
no veure't més, mai més. Ahir vaig témer
el teu amor. Vaig témer l'abrandada
follia teva. I em reptava l'ombra
del meu germà, que em reclamà, terrible,
la seva sang i el seu honor!

ERMESENDIS

Benici!

BENICI

Sortosament, els afalacs del comte,
que no em deixaven en repòs, van treure'm
d'aquell terrible abís.

ERMESENDIS

¿Per què em jurares
deslliurar-me de tots?

BENICI

Perquè et sabia
folla i esmaperduda.

ERMESENDIS

¿Creus encara
que sóc realment folla?

BENICI

Ho asseguren
tant el teu pare com la teva filla.
Ara comprenc que quan mon braç, sollicit
a l'amor teu, complia la sentència
que tu havies donat, jo no obeïa
la comanda d'un cor que es desespera,
sinó el capritx irat d'una malalta.
¿Com voldràs, Ermesendis, que no cregui,
per ma dissort, en la follia teva?

ERMESENDIS

I creus en mon amor?

BENICI

Vaig creure-hi massa!
Proves n'he dat.

ERMESENDIS

Ara les vull, Benici,
les proves de què parles.

BENICI

No deliris.
No en parlem més. Calla, desventurada!

ERMESENDIS

Deixa'm parlar. Veuràs que no deliro
i que el meu seny és ben cabal. De l'ànima
vull arrencar tot el dolor que els altres
han pres per bogeria.

BENICI

Malaurada!

Sento que mes paraules no assoleixin
calmar ton cor, com jo voldria. Escolta.
Tu fores, altre temps, la llum vivíssima
que illuminà mon cor. Tu fores l'única
dona que m'abellí.

ERMESENDIS

¿Ja no m'estimes,
ara, Benici?

BENICI

No és això. Jo estimo,
desventurat que sóc, aquella dona.
Però com t'ho he de dir? ¿Vols que et confessi
que tu no ets la mateixa? Quan te miro,
em sobta el cor una mortal angoixa
i no et retrobo. Tu no ets l'Ermesendis
dels meus somnis d'amor, dels meus desvaris,
no ets l'Ermesendis del meu crim!

ERMESENDIS

Oh, calla!

BENICI

Per què he glatit tant temps? Oh desastruga
i folla passió! Per respectar-te,
per no tacar ton nom amb la vilesa,
vaig allunyar-me. Jo d'amor sofria.
Tu sofries també. I el temps passava.

I allí en la solitud dels meus desvaris
el teu foll manament vingué a sorprendre'm.
Em manares un crim. I vaig cometre'l.
Per tu, per tu, sóc ara un fratricida.
Que és més noble matar, tots dos creguérem,
que no enganyar vilment. Ni l'un ni l'altre
no resistiríem la terrible absència.
Per guarir-la només vaig obeir-te.
I ací he vingut. I quan te veig, te trobo,
no com t'havia desitjat! Tot muda!
No ets l'Ermesendis meva, sinó una altra!
No ets la qui sempre, constantment vivia
nodrint l'ànima meva. L'Ermesendis
dels meus sospirs no ets tu. Totes les ànsies
amb què l'amor feia glatir la indòmita
sang de mes venes, eren per a una altra!
Per això he sofert tant? Dignes, oh, dignes,
que t'ets fet, Ermesendis? Quan jo et veia,
quan jo et parlava en els meus somnis, dignes,
¿per què també no anaves transformant-te
i esdevenies com avui et trobo?
¿Per què la illusió viu i perdura
quan tot canvia en aquest món? Perdona'm
si et faig sofrir. De ta raó torbada,
dels anys que et pesen sobre el front, la culpa
no la tindrè pas jo.

ERMESENDIS

Cruel! Indigne!

¿Tant t'he estimat per rebre amb tes paraules
un desengany així? Ah! No ho vull creure.
Penses, també, que sóc realment folla?
¿Es tot això un ardit dels teus, Benici,

per descobrir si ho sóc o no? ¿Voldries posar-me el cor a prova? Pots dubtar-ne? Jo sempre t'he estimat. Llargues sofrences he resistit per tu. Dintre la càrcera d'aquest infern on visc, no desitjava d'altra alegria que reveure't. Sola, tant de temps he plorat! I no, no em requen les angoixes terribles que patia, ni em requen, no, tos sofriments.

BENICI

Oh, calla!

Calla, desventurada!

ERMESENDIS

Sí, sóc folla!

Aquesta i no cap altra és ma follia!

BENICI

Vés, Ermesendis, vés. Deixa'm en calma.

ERMESENDIS

¿Com trobarà consol un cor que estima si l'estimat l'insulta i el menysprea?

BENICI

No m'encenguis en ira. Deixa'm, deixa'm. Vés-te'n del meu davant.

ERMESENDIS

Digues...

BENICI

(*Duent la mà a l'espasa.*)
Allunya't!

ERMESENDIS

(*Immòbil i oferint-li el pit.*)

Fereix, si vols!

BENICI

Perdona'm! Però et prego,
pel nostre amor passat, per la follia
del nostre crim, que em deixis. Vés-te'n.

ERMESENDIS

la teva voluntat.

Faci's

(*Se'n va.*)

BENICI (*sol*)

Ah! Quin deliri!
En quin trasbals estàs, ànima meva?
Calma't, oh cor! I fes-te fort!

ESCENA VI

BENICI, TIMOTEU

TIMOTEU

Bon dia.

BENICI

Bon dia, comte, us doni Déu. Observo
que tots matinegeu.

TIMOTEU

Força me'n pago.

Dormen només els vils.

BENICI

(A part.)

Raó li sobra.

Jo em venjaré del meu destí. Per ara,
no dormiré pas jo. (A Timoteu.) No cal que us
[diguei

si és bo matinejar, car les astúcies
dels enemics sempre convé sorprendre.
Ara mateix, qui us diu que no en sou víctima?
No us ha inspirat el meu company sospites?

TIMOTEU

Què dius? Tu l'has menat.

BENICI

Sí. Confiava
massa lleugerament en ell. I em queixo
dels seus enganys. Però jo em bastaria
per a impedir les seves malifetes.

TIMOTEU

¿Què passa, doncs?

BENICI

L'intrús que amb mi venia
no és cap cavaller d'armes ni cap noble
baró. Segons m'han dit, és un trobair,
Arnau del Bosc. Ell i Maria Blanca
s'estimen, ho sé cert.

TIMOTEU

Traïdoria!

BENICI

I ara mateix, ací pensen trobar-se
per fer-se escàpols vers llunyanes terres.

TIMOTEU

Com pot ésser? O Déu!

BENICI

Calleu! Silenci!

En el propi parany hauran de caure.
Siguem prudents. Fugim d'ací. Ja vénen.

TIMOTEU

Són ells?

BENICI

Són ells mateixos; amaguem-nos.
(*S'amaguen rera uns tapis-*
sos.)

ESCENA VII

ARNAU DEL BOSC i, rera d'ell, MARIA BLANCA

ARNAU

(*A part.*)

Ja ha arribat el moment que desitjava!
Si ningú no ens veié, quina ventura!

MARIA BLANCA

(Entrant.)

Se'm nua el cor!

ARNAU

¡No temis, que ens espera
tot un món de dolcesa i benaurança!
No ens veu ningú. Vés-te'n. Davalla sola.
Al peu de la més llarga balustrada,
sota una alzina corpulent, les eugues
l·ligades hi ha. Per no donar sospites,
jo creuaré el jardí tot sol. Davalla.
Vinc tot seguit.

MARIA BLANCA

(Anant-se'n.)

Déu meu!

ARNAU

Cuita! Davalla!

ESCENA VIII

ARNAU, BENICI, TIMOTEU

*(Benici i Timoteu surten de
darrera el tapís.)*

BENICI

(A Arnau)

Vós no us moveu d'ací.

TIMOTEU

Raptor!

ARNAU

No rpto

ningú!

BENICI

I ho negareu, felló?

TIMOTEU

No menten

els nostres llavis. Ho hem vist tot.

BENICI

Si proves

ens voleu dar que no hi ha fellonia
ni en el vostre parlar ni en el cor vostre,
si us creieu cavaller, per tal us repto.
L'acer decidirà.

(Desembeina l'espasa.)

ARNAU

(Fent el mateix.)

Maria Blanca!

Per tu, pel teu amor, jugo la vida!

(Es baten.)

TIMOTEU

Insolent!

BENICI

(Ferint de mort Arnau.)

Traïdor!

ARNAU

(Caient en terra.)

Maria Blanca!

Moro per tu. Déu meu! Perdó per a ella!

(Mor.)

BENICI

Justícia de Déu!

TIMOTEU

Ja és mort. Abraça'm.

BENICI

(Abraçant Timoteu.)

Té el càstig merescut.

TIMOTEU

Mercès te'n dono.

BENICI

Dels seus propis paranyes ha estat la víctima.

ACTE QUART

La mateixa estança dels dos actes precedents.
Es a la tarda, una tarda més aviat freda i trista.

ESCENA PRIMERA

ROSSENDA, SIMÓ

SIMÓ

Estic tot trasbalsat.

ROSSENDA

Jo no m'ho creia
ni quan ho he vist. Però Déu fa justícia.
Ja veus el càstig que sovint mereixen
els folls enamorats.

SIMÓ

Però ¿és de veres
que volia raptar-la?

ROSSENDA

Ja tenia
dues eugues a punt.

ESCENA II

ROSSENDA, SIMÓ, BENICI

BENICI

On és el comte?

SIMÓ

Jo no en sé res.

(Se'n va.)

ROSSENDA

Senyor, jo sols puc dir-vos
que l'he vist al jardí mentre parlava
amb el fosser.

BENICI

I els altres? I Ermesendis?
Maria Blanca, on és?

ROSSENDA

Algú s'apropa.

(Se'n va.)

ESCENA III

BENICI, MARIA BLANCA

BENICI

Calma't, Maria Blanca. Comprenc tota la teva angoixa, però el fat terrible que mena els nostres passos, no podia permetre la follia que tramava tan gentil trobador.

MARIA BLANCA

Calleu, Benici!

Calleu, si us plau!

BENICI

Oh, no! Permet que parli.

Es hora de parlar.

MARIA BLANCA

Déu de clemència!

Es hora d'expiar.

BENICI

Maria Blanca,

perdona'm.

MARIA BLANCA

No us perdono. ¿Com podria perdonar l'instrument de ma tortura?
¿Per què si ahir com un amic rebíeu el meu enamorat, avui l'espasa li heu enfonsat al pit?

BENÍCI

Oh! No sé dir-t'ho.
Tu en sofriries tant com jo. Perdona'm
i pensa que hi ha fets inevitables.
Pensa que el mal sempre el remei ens posa
damunt mateix de la ferida.

MARIA BLANCA

Penso
que vós també sou foll.

BENÍCI

Foll de terrible
i angoixosa follia! Però calla,
cor meu, si pots! L'amor també et traspals!

MARIA BLANCA

No profaneu eixa paraula augusta!
Amor! Vós no sabeu què significa!

BENÍCI

Tant de bo no ho sabés! El que vull dir-te,
és massa greu, però, perquè em compreguis.
Més val callar.

MARIA BLANCA

Parleu.

BENICI

No. Sóc un monstre,
ja ho veig. I per a tu només un monstre
i un foll seré.

MARIA BLANCA

Vós ho dieu.

BENICI

Perdona'm.
Un amor monstruós pogué encegar-me
i armar-me el braç.

MARIA BLANCA

Déu meu! No us puc com-
[preadre.
Tota em feu tremolar.

BENICI

Perquè t'estimo.

MARIA BLANCA

Calleu, oncle Benici!

BENICI

Sí, t'estimo.
I quan t'ho dic, sento que el cor em falla
i que el cel i la terra s'estremeixen.
Sento que el món i els homes en protesten

com de l'acte més vil, i que en llurs tombes
els morts se n'esgarrifen! Però totes
les fibres del meu cor són una flama
d'amor per tu! Perdona'm!

MARIA BLANCA

Sacrilegi!

BENICI

T'estimo. No puc més. I és més terrible
la meva desventura que la teva,
perquè sense esperança ni clemència
i amb el fatal estigma de l'oprobri.
orfe d'amor, errant i sense pàtria
m'espera el més cruel dels romiatges!

MARIA BLANCA

Oh, Senyor! Condemneu aquesta fera!

ESCENA IV

BENICI, MARIA BLANCA, TIMOTEU

TIMOTEU

El duc Benici no mereix aquestes
greus imprecacions, Maria Blanca!
Tots li devem agraïment.

BENICI

Deixeu-la.

Que doni pàbul al dolor. Les dones
són tan sensibles!

TIMOTEU

En tot cas, que plori
per la vergonya amb què tacar volia
la nostra clara sang!

MARIA BLANCA

Avi!

TIMOTEU

Si encara
pots donar-me aquest nom sens que en protesti,
si per a tu sóc dues voltes pare,
també en aquest instant, ho deus, o filla!,
al teu oncle Benici. Per ell tornes
al redós de la llar, pura i sens màcula!

MARIA BLANCA

(A part.)

Ningú no em pot donar conhort. Respecte
per al botxí se m'exigeix!

BENICI

Deixeu-la.

Les ferides del cor volen silenci.

TIMOTEU

Tens tota la raó.

BENICI

Per no agreujar-les
i perquè tampoc pugui ma presència
torbar sos pensaments, la vostra vènia
no m'haureu de negar, si us la demano,
per poder prendre comiat.

TIMOTEU

Benici,

ja ens vols deixar?

BENICI

Demà mateix, sens falta.
Deures sagrats em criden lluny. Romandre
no puc ací ja per més temps. Inútils
seran els vostres prec.

TIMOTEU

Oh, resta; resta!

Tant de consol ens donaràs!

MARIA BLANCA

(A part.)

¡Encara

vol aturar-lo!

BENICI

Comte, no pot ésser!

ESCENA V

BENICI, MARIA BLANCA, TIMOTEU, FELIP

FELIP

Amb el vostre permís.

TIMOTEU

Què vols?

FELIP

Els guardes
menen ací dos presoners convictes
del crim que tantes llàgrimes ens costa.

TIMOTEU

Ací mateix els vull.

FELIP

*(Als guardes que esperen a
la porta.)*

Entreu.

ESCENA VI

BENICI, MARIA BLANCA, TIMOTEU, FELIP i VALERI
i RENAT, lligats i menats pels guardes

RENAT

(Des del fons.)

Deixeu-me,

deixeu-me anar!

VALERI
(Des del fons.)
Sóc innocent!

BENICI
(A part.)
Mos patges!

TIMOTEU
Són homes d'armes?

FELIP
Sí, senyor.

TIMOTEU
Convictes
dieu que són?

RENAT
No!

VALERI
No!

TIMOTEU
Calleu!

FELIP
La prova
l'han donada ells mateixos. Molt alegres
es sentiren tots dos, un cop finida

l'hora de vespres. Fou ahir. Menjaren
fins a no poder més, i la beguda,
molt copiosa, els deslligà la llengua.
Un d'ells, aquest (*assenyalant Renat*) que begué
[més que l'altre,
no es va sentir rendit. I en lloc de jeure,
va contar, vanitós, el crim horrible
amb tots els seus detalls.

RENAT

Això és mentida!

TIMOTEU

Que calli el criminal. I si no calla
poseu-li una mordassa.

FELIP

Varen fer-lo
presoner tot seguit. I a les preguntes
que li adreçaven contestà que l'altre
company el va ajudar.

VALERI

No!

RENAT

No!

VALERI

Mentida!

TIMOTEU

(Als guardes.)

Tanqueu els presoners. *(A Felip.)* Tu, Felip,
[resta.

(Els guardes s'emporten Renat i Valeri, brutalitzant-los.)

ESCENA VII

MARIA BLANCA, BENICI, TIMOTEU, FELIP

FELIP

Hi ha quelcom més, senyor; no puc callar-ho.
Aquests dos malaurats són els dos patges
que han vingut amb el duc.

BENICI

Oh! De gent èbria
voleu fer cas? ¿Sabeu que la beguda
no és bona consellera?

TIMOTEU

No és possible!
Gent a les vostres ordres?

BENICI

Sí. Deixeu-me
parlar. Per ells jo sé que un vell captaire
rodacamins els va explicar la trista

fi de Teudosi, i tant va impressionar-los la contalla del vell, que fins en somnis un d'ells la repetia. Si altra volta n'ha fet esment, al vi cal dar la culpa. Són innocents tots dos. Quan sense vida l'arma d'un foll al meu germà deixava ells eren lluny d'ací, puix romanien al meu costat. Ara jutgeu-los, comte. Són innocents i jo en responc.

FELIP

Les proves!

TIMOTEU

Deixeu-ho estar.

FELIP

(*A Benici.*) Però tothom us culpa.
(*A Timoteu.*) Tots l'acusen, senyor.

TIMOTEU

Calleu!

ESCENA VIII

MARIA BLANCA, BENICI, TIMOTEU, FELIP,
ERMESENDIS

ERMESENDIS

Què passa?

TIMOTEU

Oh, filla meva, no ho sé pas!

BENICI
Deliren
els qui m'acusen. Vés-te'n, Ermesendis!

FELIP
Fratricida!

TIMOTEU
Calleu!

ERMESENDIS
Horror! Què sento?

TIMOTEU
No injurieu el duc. *(A Felip.)*

FELIP
No dic injúries.
Dic només veritats!

ERMESENDIS
Maria Blanca,
no te'ls escoltis.

MARIA BLANCA
Mare!

TIMOTEU
Duc Benici,
jo no et vull acusar. Per noble sempre

t'he tingut. Fins avui, per ta noblesa
per tot el que et devem, entre els teus braços
he tremolat de joia. Parla.

ERMESENDIS

Calla!

BENICI

Per què callar? Per què negar? Mos patges
són innocents, però jo no. Volíeu
confessió més clara? Però us repto.
Us repto a tots, perquè no he de dar compte
sinó a Déu dels meus actes.

MARIA BLANCA

Santa Verge!

ERMESENDIS

Pare, no us l'escolteu, puix que us enganya!
Això que diu no és cert. Ell és tan noble,
tanta bonesa té el seu cor, que es culpa
perquè els dos patges deslliureu.

BENICI

No!

MARIA BLANCA

Mare!

TIMOTEU

Ell es fa reu.

BENICI

Sóc reu i el crim confesso.

ERMESENDIS

Ets foll, Benici?

MARIA BLANCA

Quin horror!

BENICI

Aneu-vos-en!

TIMOTEU

Vés-te'n, Felip.

*(Felip, Ermesendis i Maria
Blanca se'n van.)*

ESCENA IX

TIMOTEU, BENICI

BENICI

Ací em teniu.

TIMOTEU

Es massa,
massa dolor per a un sol cor! Ets noble;
Ermesendis ho ha dit. I ta noblesa
de tan alt ha caigut? Tu l'estimaves,

el teu germà, i ací mateix, amb llàgrimes
als ulls l'has recordat. Llavors, menties?
Tant has pogut mentir? Déu meu, quin monstre!
Es un vell el qui et parla. Ja les lluites
i els dolors de la vida fatigaren
les energies meves. Però em crida,
clamant venjança, ton germà. Vergonya!
¿He d'ésser jo, Benici, qui vindiqui
sobre el teu pit l'honor del teu llinatge?
Digues: com vols morir? Puix cal que moris.
Per ta traïció, per ton indigne
captivament, no hi ha sinó la força
dels vulgars criminals. Però amb noblesa
vull comportar-me amb tu. Per ta nissaga,
pel nom sagrat de l'home que immolares,
apellaré al juí de Déu.

BENICI

L'accepto.

Si avui mateix heu vist com queia un jove
destre i ardit, sota la meva espasa,
el que us espera ja sabeu.

TIMOTEU

No temo.

Déu guiarà el meu braç, car la justícia
és sempre obra de Déu, i no dels homes.

*(Treuen les espases i comen-
cen a batre's.)*

ESCENA X

TIMOTEU, BENICI, ERMESENDIS

ERMESENDIS

(Interposant-se entre ells dos.)

Atureu els acers! Déu meu! Feriu-me
només a mi! Cuiteu! *(A Timoteu.)* Pare: escol-
[teu-me!
(A Benici.) Benici, prou! Sentiu? Deixeu les ar-
[mes
tots dos, ara mateix.

BENICI

(Abandonant l'espasa.)

Ací la deixo.

TIMOTEU

Per què atures el curs de la justícia?
Filla meva, què fas?

ERMESENDIS

Oh, pare!

BENICI

(A Ermesendis.) Calla!

(A Timoteu.) L'ha pres una altra volta la follia!
Senyor, no l'escolteu!

TIMOTEU

Parla!

ERMESENDIS

¿Tu em jures
donar-me fe?

BENICI

No us la cregueu!

TIMOTEU

Ho juro.

ERMESENDIS

Doncs sàpigues, o pare, i vull que ho sàpiga
tothom, que el cel ho senti i que la terra
i l'univers enter tampoc no ignori
que ell no fou l'assassí. No! L'arma indigna
vaig preparar-li jo. Jo, falsa esposa,
li vaig manar son crim.

TIMOTEU

Quina follia!

BENICI

No us la cregueu, senyor, tot és mentida.

ERMESENDIS

Per les cendres del mort, per sa memòria;
pels vostres cabells blancs, o pare, juro
que sóc jo la culpable!

TIMOTEU

Quina angoixa!

Què hi ha de cert, en tot això? Flaquegen,
oh Déu, les meves forces!

BENICI

Ermesendis!

Fuig del nostre davant!

ERMESENDIS

No puc, Benici.

Deixa que sigui jo la qui m'inculpi.

Deixa que tot el pes de la justícia

caigui sobre el meu cap. (*A Timoteu.*) O pare!

[Escolta'm.

Vull confessar-t'ho tot. Repudiada
no seré pas després. Vull que coneguis
l'amargor i el dolor que em consumien
entre aquests murs, mentre una ardenta flama
abrandava el meu cor pel duc Benici!

Jo no podia contenir les ànsies
del meu glatir. Només el crim podia
salvar-me, per dissort. Sí, l'estimava.

Jo no he sentit cap altre amor. L'estimo
pel damunt les angixes de la vida,
com puc estimar Déu.

TIMOTEU

Calla, blasfema!

ERMESENDIS

Pietat, pietat! Sóc vil i folla,
ja ho sé. Però tampoc no oblidis, pare,
que he estat sempre una dona malastruga.
¿Per què quan era temps ningú no veia
la meva malaurança? ¿No sabies
quin era el meu desig? Sou orbs, els pares?
Si estimava Benici, ¿per què em feies
l'esposa del germà? Per obeir-te,
ara el fat ens enfonsa en la ignomínia.
Sí, l'estimava! Només ell vivia
dins del meu ésser! Ell ha estat el somni
permanent de ma vida. Però sempre
només ha estat un somni irrealitzable!
Pietat, pietat! La teva filla
desfeta per l'angoixa s'agenolla
davant teu i et demana que el perdoris.
Ell no té ni ha tingut la menor culpa
de la dissort que ens puny. Per obeir-me,
per l'amor que em tenia, no va témer
d'occir l'únic germà que li restava.
Per què, diràs? ¿No és preferible sempre
la mort a la deshonra? No volien
tacar son nom ni rebaixar nostra ànima
amb la vilesa i amb l'engany, oh pare!

TIMOTEU

La sang del teu espòs clama venjança.

ERMESENDIS

Les veus del món diran des d'ara i sempre
que no fou ell, que no fu' jo, la causa

del seu traspàs, sinó l'amor! Ai trista
de mi! Perdona'l, i si no el creus digne
del teu perdó, castiga'ns l'un i l'altre.
Hem estat criminals, però no adúlter.

TÍMOTEU

Ilumina'm, Déu meu!

BENICI

(A Timoteu.)

Parla!

ERMESENDIS

Castiga'ns!

Mata'ns els dos. Però si tu em perdones
perdona'l, ell també, puix no és culpable.

TÍMOTEU

(A Benici.)

¿Per què calles, Benici? Tu l'acuses
amb el silenci teu. Llavors no és folla,
com crèiem tots, oh no! ¿Com és possible
que jo fos orb fins a tal punt? ¿M'hauria
donat el cel tanta pobresa d'ànima?
No puc sentir tantes horrors. Mentida
deu ésser tot. Però no hi cap el dubte?
Roja claror de sang ens illumina
i ofusca tot ensems; claror sinistra!
¿Quina fatalitat i desventura
sobre nosaltres ha caigut? ¿Es obra
de Déu o del diable? Perdoneu-me,

Senyor, si us puc ofendre. Perdoneu-me,
car ja no sé què cosa em dic. No em sento
valent, per a punir-los. Déu! Castiga'ls,
castiga'ls Tu, car jo no puc. Pecaren
sols per amor. Oh malaurats! Pecaren
per no pecar. Mataren per follia.
Una dona en fou causa, i és la dona
qui ens lliga al coll la pedra que ens enfonsa
al pèlag de la nostra desventura!
I aquesta dona, ai las, és filla meva!
Ah! No vull veure-us, no vull veure-us, pobres
i dissortats fills meus! Tots dos sou víctimes
del destí més cruel. ¿Clameu justícia
o bé compassió? No vull saber-ho.

(Se'n va.)

ESCENA XI

BENICI, ERMESENDIS

ERMESENDIS

Tot és perdut, Benici! L'implacable
destí no vol la benaurança nostra!
Tot és perdut, tret de l'amor que ens lliga!

BENICI

Admirable Ermesendis! ¿Qui podia
fer-te tan valerosa i temerària?

ERMESENDIS

Si tu mors, vull morir.

BENICI

Prou!

ERMESENDIS

¿No m'estimes

encara com abans?

BENICI

¿Com no estimar-te

si no has temut, per mi, l'odi i el glavi
d'un pare humiliat i si afrontares
anys i més anys de planys i de tristeses?
Jo no sóc un ingrát.

ERMESENDIS

Oh, no!

BENICI

Perdona'm

tot el mal que t'he fet. ¿Per què, culpable
t'has fet davant de tots? Ah, Déu! Les dones
s'enrosquen el dogal elles mateixes!

ERMESENDIS

Tinc una idea.

BENICI

Digues.

ERMESENDIS

Vull que et salvís.

BENICI

No dec, ni puc.

ERMESENDIS

Oh, sí! Jo vull que et salvís.
Pots eixir per la porta de ma cambra
que dóna a la terrassa.

BENICI

No!

ERMESENDIS

T'ho prego.

BENICI

Partir? No puc. Seria covardia.
Vull expiar mon crim.

ERMESENDIS

Digues el nostre.
Però no; partiràs. I si parteixes,
si et salves, com jo vull, sé que el meu pare
creurà per fi que és tot follia meva.
Sé que em perdonarà. Però si restes,
quan seràs mort, sobre el teu pit immòbil
la meva vida immolaré. Quan duguin
el teu cos a enterrar, rera el teu fèretre
hi anirà el meu, Benici. I ara, tria.

BENICI

Bé em cal cedir. No vull més sang. I encara
menys vull la teva.

ERMESENDIS

Doncs ja vinc, espera't.
Jo et salvaré, Benici.

(Se'n va.)

BENICI *(sol)*

No! T'enganyes!
No ets tu qui em pot salvar, car no perdona
mai la fatalitat!

ESCENA XII

BENICI, MARIA BLANCA

MARIA BLANCA

El duc!

BENICI

No temis,
no sóc pas una fera!

MARIA BLANCA

Sou un monstre
de crueltat; si cent vides tinguéssiu
cent morts mereixerieu! No puc veure-us

sense sentir-ne horror. Sou el diable;
rastrer i astut com un serpent; ferotge
com un xacal i vil com una vibra.

BENICI

Què més, Maria Blanca? ¡Com me plauen
aquests terribles mots eixint d'aquesta
boca suau i tendra! Si em pregunten
algun cop si he tingut la sort de veure
un àngel de puresa ans que s'enlairi
vers el tron del Senyor, diré que un dia
mos ulls mortals ací varen trobar-lo
després de molt glatir. Quan se m'ofegui
la veu en l'agonia; quan la fossa
s'obri per recollir les meves cendres,
aqueixa veu ressonarà pels aires
fent la lloança teva. Per sentir-la
davallaran les aus, restarà immobilitat
la fronda remorosa, fins les feres
s'acoblaran i els homes, venturosos,
a cor repetiran mes alabances.

MARIA BLANCA

Fugiu del meu davant! No puc sentir-vos,
que em destroceu el cor! (*A part.*) I era poeta
quan tenia vint anys! I ho és encara,
monstre d'odi i d'amor!

BENICI

Digues, si goses,
que tinc el cor ple de verí; que llenço

foc infernal pels ulls; que no hi ha càstig
prou fort per als meus crims. Però aquest monstre,
aquest tigre malvat, Maria Blanca,
t'estima com un foll. Ja sé com pesa
damunt mon front la sang de dues víctimes!
Això no minva el meu amor. ¿Es folla,
vil i sacrílega la meva flama?
No, mil vegades no. Es santa i pura,
i ni tan sols la mort no ha d'apagar-la.
¿Com t'ho faré comprendre? No és sobtada
la flama aquesta. Viva era en mos somnis;
i en ells vivies tu. Tu fores l'única
divina illusió que amanyagava
l'ànima meva. Però sort terrible!
Quan jo et veia entre somnis venturosos
era amb un altre nom que t'invocava!
Entre queixes d'amor i planys d'absència,
entre plors i sospirs, deia: Ermesendis!

MARIA BLANCA

Oh, Déu!

BENICI

Per Ermesendis cometia
un fratricidi, i quan ací tornava
per heure el premi del meu crim, constato
que ella no és ella, puix que tot canvia,
tot menys la illusió! Llavors m'adono
que ella reviu en tu i a tu s'adreça
naturalment mon cor, com les abelles
van a les flors, com les tranquil·les aigües
dels rius van a la mar. Sobre les runes

d'un amor esvaït, amb ta presència
un altre amor puixant hi feres néixer,
fill del mateix glatir i del mateix somni.

(Ermesendis apareix de sobte i quan sent les paraules de Benici s'atura, admirada. El seu primer gest és d'ira violent, però tot seguit es calma i espera, amb una actitud de perdó i de resignació, que Benici acabi de parlar.)

Llança'm insults i escarnis, i trepitja
mon nom! Trosseja la meva ànima!
T'estimo i no puc més! Sols Déu, que ho mana,
sabrà perquè és així!

MARIA BLANCA

Calleu!

ESCENA XIII

MARIA BLANCA, BENICI, ERMESENDIS

ERMESENDIS (*immutable*)

No callis.

Segueix parlant.

BENICI

Perdó!

ERMESENDIS

Vés-te'n i salva't.
Vés-te'n, Benici, i si ens tornem a veure,
serà en l'eternitat.

BENICI

Trista Ermesendis,
no em guardaràs rancor?

ERMESENDIS

T'estimo encara,
sempre t'estimaré!

MARIA BLANCA

Mare!

ERMESENDIS

Perdona'l.

BENICI

Adéu! Adéu!

(Se'n va.)

ESCENA XIV

MARIA BLANCA, ERMESENDIS

ERMESENDIS

¿Qui pot saber i entendre
la voluntat dels homes? ¿Quines folles
paraules t'adreçava? Què volia?

Ara t'estima a tu? Déu! ;Compadeix-te
d'ell i de mi! ;Tanta malastrugança
no pot durar! Vés, filla meva; digues
als guardes del palau que vull que em portin
els dos patges del duc.

(Maria Blanca se'n va.)

(A part.) He de salvar-los,
puix que són innocents!

ESCENA XV

ERMESENDIS, ROSSEDA, CLÀUDIA

ROSSEDA

El senyor comte
s'ha sentit defallir!

ERMESENDIS

Què dius?

ROSSEDA

Tot d'una
li ha vingut un desmai.

ERMESENDIS

Ai las!

ROSSEDA

Calmeu-vos.
Ja li ha passat.

CLÀUDIA

Li hem posat aigua als polsos
i tot s'ha revifat.

ROSSENDA

Ja tremolàvem
de por que se'ns morís.

CLÀUDIA

Li hem dat a beure
un decuit preciós, i la paraula
li ha tornat tot seguit.

ROSSENDA

Però si en deia
no l'enteniem. Feia molta pena,
perquè plorava i tot.

ERMESENDIS

On és?

ROSSENDA

Calmeu-vos,
senyora i no hi aneu, perquè podria
reprendre-li l'angoixa i el defici.
Ara està tan quiet, que ja respira
sense fatic.

ERMESENDIS

Aneu, tingueu-ne cura;
no el deixeu sol.

ROSSENDA

No ho està pas, puix resta
Felip al seu costat. Ell ens envia.

ERMESENDIS

Aneu, ja hi aniré.

ROSSENDA

Molt bé.

(*Rossenda i Clàudia se'n
van.*)

ERMESENDIS

¡Nefasta

i horrible sort! ¿Per quins fatals designis
vol el cel o l'infern commoure totes
les coses d'aquest món? Però Benici
ara ja s'ha salvat!

ESCENA XVI

ERMESENDIS, MARIA BLANCA i, tot seguit, VALERI
i RENAT, engrillonats i acompanyats dels
dos guardes.

MARIA BLANCA

Mare, ja vénen.

ERMESENDIS

Aneu-vos-en, soldats.

(Els soldats se'n van.)

(A Maria Blanca.) Tanca la porta.

(Maria Blanca ho fa.)

RENAT

Senyora!

ERMESENDIS

Ni un sol mot. ¿No podeu treure-us
els grillons?

VALERI

No, senyora!

RENAT

I com podríem?

ERMESENDIS

Apropeu-vos. Veniu.

MARIA BLANCA

Què vols fer, mare?

ERMESENDIS

*(Traient els grillons dels dos
patges.)*

Què faig? Deslliuro els innocents.

RENAT

Que us pagui

Déu eixa gran mercè.

VALERI

Senyora, gràcies.

ERMESENDIS

(Senyalant la seva cambra.)

Al fons d'aquesta cambra, ben oberta
trobareu una porta. La terrassa
que hi dóna us farà lliures.

RENAT

Ah, senyora,

sou un àngel del cel!

VALERI

Sou, Déu ens valgui,

la nostra providència!

ERMESENDIS

¡Déu vulgui

que us pugueu escapar!

(Renat i Valeri se'n van.)

ESCENA XVII

ERMESENDIS, MARIA BLANCA

MARIA BLANCA

(*Prenent l'espasa que deixà Benici.*)

¿De qui és aquesta
nua i brillant espasa?

ERMESENDIS

No la toquis.
Es l'espasa del duc.

MARIA BLANCA

Arma terrible!

¡Ella vessà, oh espasa fratricida,
la sang del pare! Horror! I encara és xopa
de la sang borbollant i generosa
d'aquell qui per l'amor que va jurar-me
ha sabut, ai! sacrificar la vida.

(*Llença l'espasa.*)

ERMESENDIS

(*Recull l'espasa de terra.*)

¡Oh traïdora i vil espasa! Noble
seràs avui, per mi, i deslliuradora!

MARIA BLANCA

Què dius? ¿Quina follia et torna a prendre?
Mare, quin fat vols afrontar?

ERMESENDIS

Consola'm,

espasa meva!

MARIA BLANCA

Què vols fer?

ERMESENDIS

L'estimo;

la vull com un trofeu. I té, la beso,
la beso perquè és d'ell, perquè obeïa
les ordres del meu cor. Sols ella em resta
de tot el meu passat.

MARIA BLANCA

Ets folla encara!

ERMESENDIS

Obre ben bé les portes. Sí, pregonaho
ben alt, que no he guarit de ma follia.
No vols obrir-les? Ja ho faig jo.

(Obre les portes.)

Victòria!

Veniu, veniu!

MARIA BLANCA

O Déu! Què cosa sento?

Remor de gent.

ERMESENDIS

Veniu! Tota la terra
trontolla avui sota mes plantes. Obre't,
infern, per mi! Jo ho vull!

MARIA BLANCA

Què veig?

ESCENA XVIII

ERMESENDIS, MARIA BLANCA, TIMOTEU, en una
cadira de braços, sostingut per SIMÓ i un soldat,
FELIP, ROSSEDA, CLÀUDIA.

ERMESENDIS

Oh, pare!

Veniu, veniu! Car de mes culpes totes
justícia faré.

FELIP

I els reus?

MARIA BLANCA

Preneu-li

l'espasa vil.

ERMESENDIS

Deixeu-me! Vull venjar-me!
Vull venjar-me del món! Oh car Benici!
Si fou el meu amor un impossible,

més impossible encara em fóra viure
sense ell. Adéu! Adéu a tots!

(Es mata amb l'espasa.)

TIMOTEU

*(Immòbil, des de la seva ca-
dira de braços.)*

Injusta,
terrible sort! O Déu! ¿Qui tos designis
obscurs pot escrutar?

FELIP

I els reus?

MARIA BLANCA

*(Apropant-se al cadàver d'Er-
mesendis.)*

O mare!
¿Per què l'amor tanta dissort ens porta?
Déu poderós: perdona-la i perdona'ns!

FI DE LA TRAGÈDIA

1909-1935.

OBRES D'ALFONS MASERES

POESIA

Delirium.—Èglogues, *seguides del Poema dels Camins*.—La llàntia encesa.

FAULA

Edmon.—La fi d'un idil·li.—Fets i Paraules de Mestre Blai Martí.—L'Adolescent.—Contes Fatídics.—L'Arbre del Bé i del Mal.—Ildaribal.—Contes a l'atzar.—A la deriva.—Setze contes.—La Fira de Montmartre.—Figures d'argila.—Una vida obscura.—La Ratlla.—L'evasió.—El retorn.—Zodiàc.—L'Estudiant de Cervera.

TEATRE

L'Hereu.—Guerau i Marta.—Ermesendis.

BIOGRAFIA

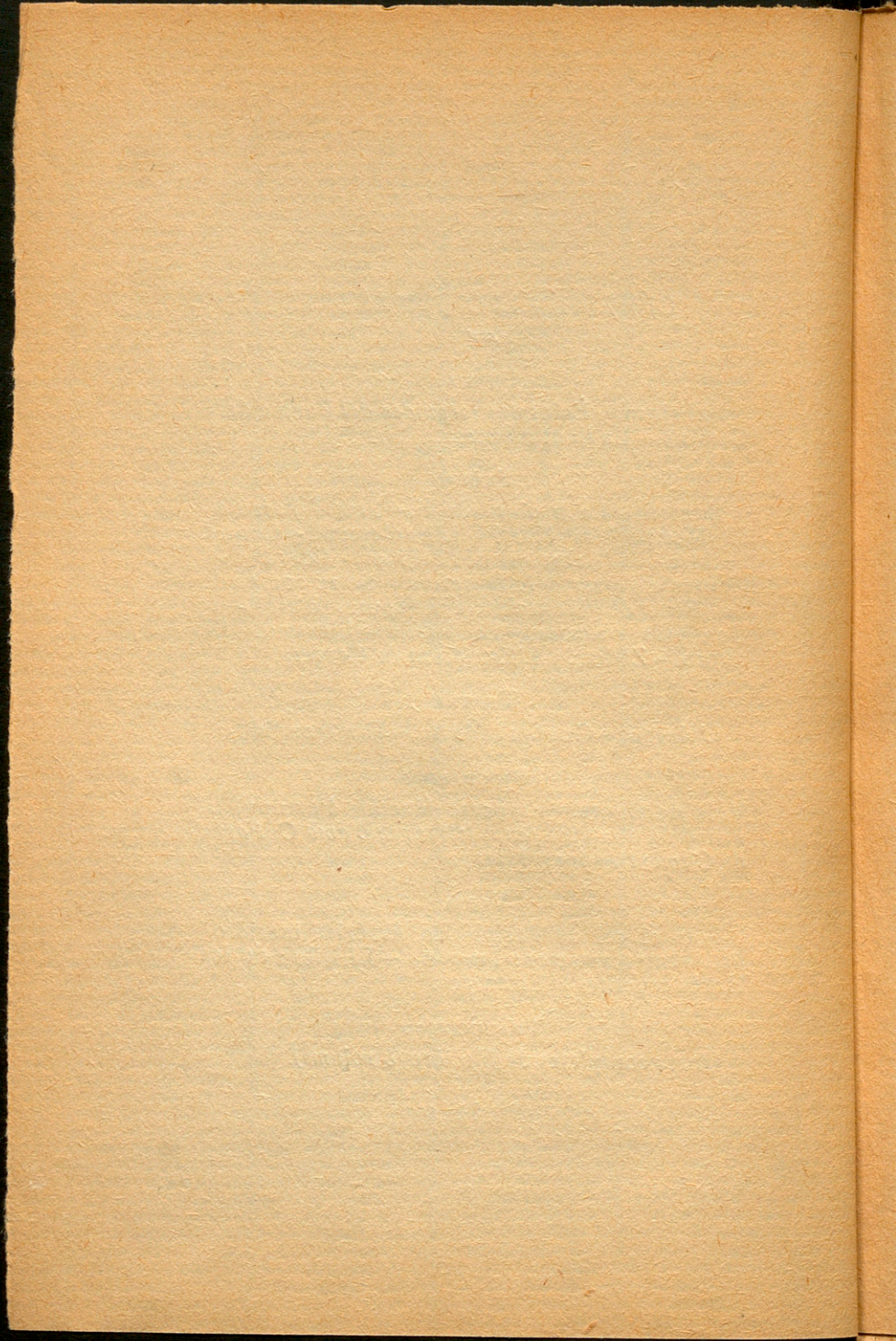
Vida de Dante.—Francesc Macià.—Fortuny, la mitad de una vida (*en col·laboració amb C. Fages de Climent*).—Joan Maragall.

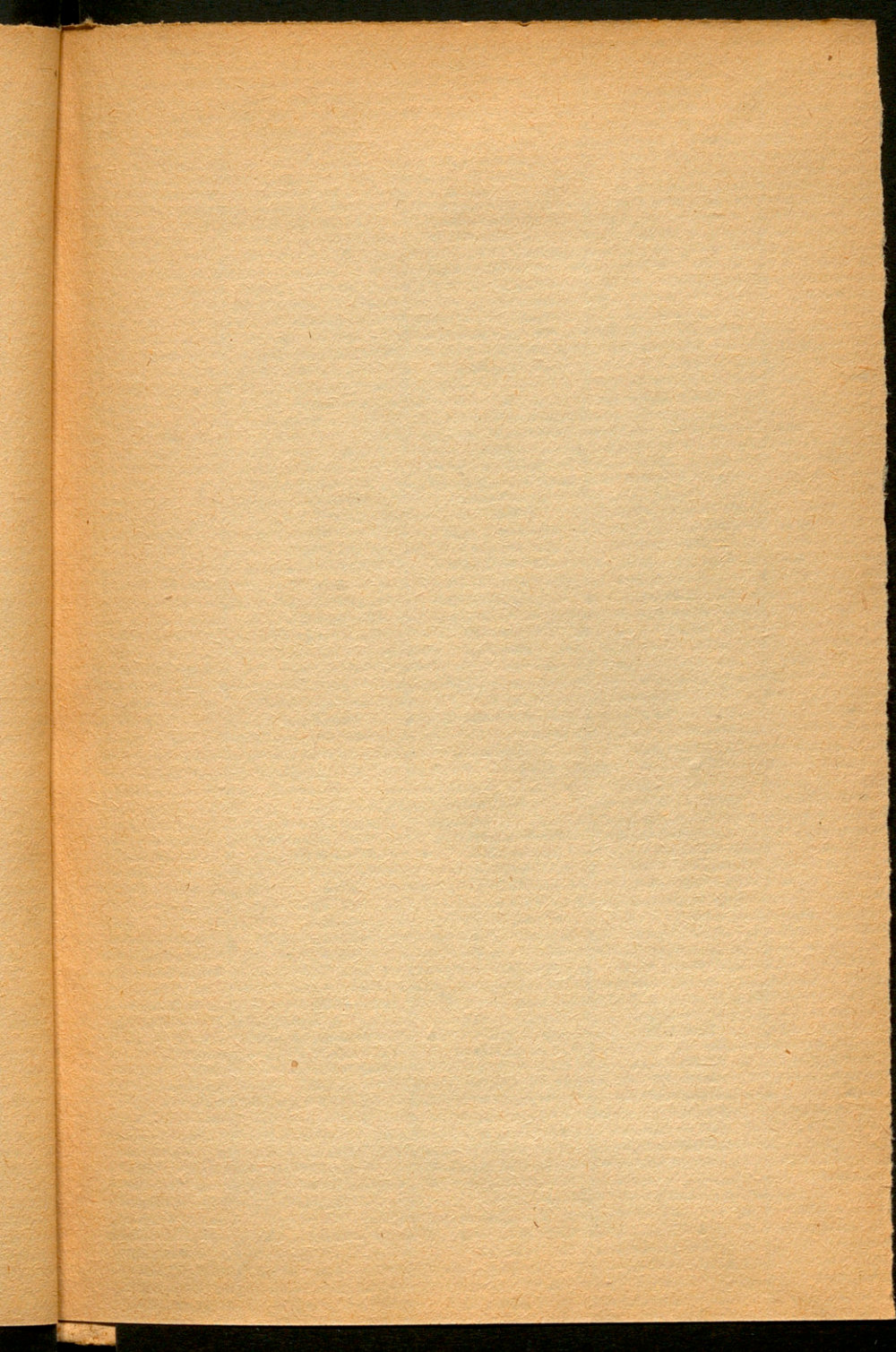
VARIA

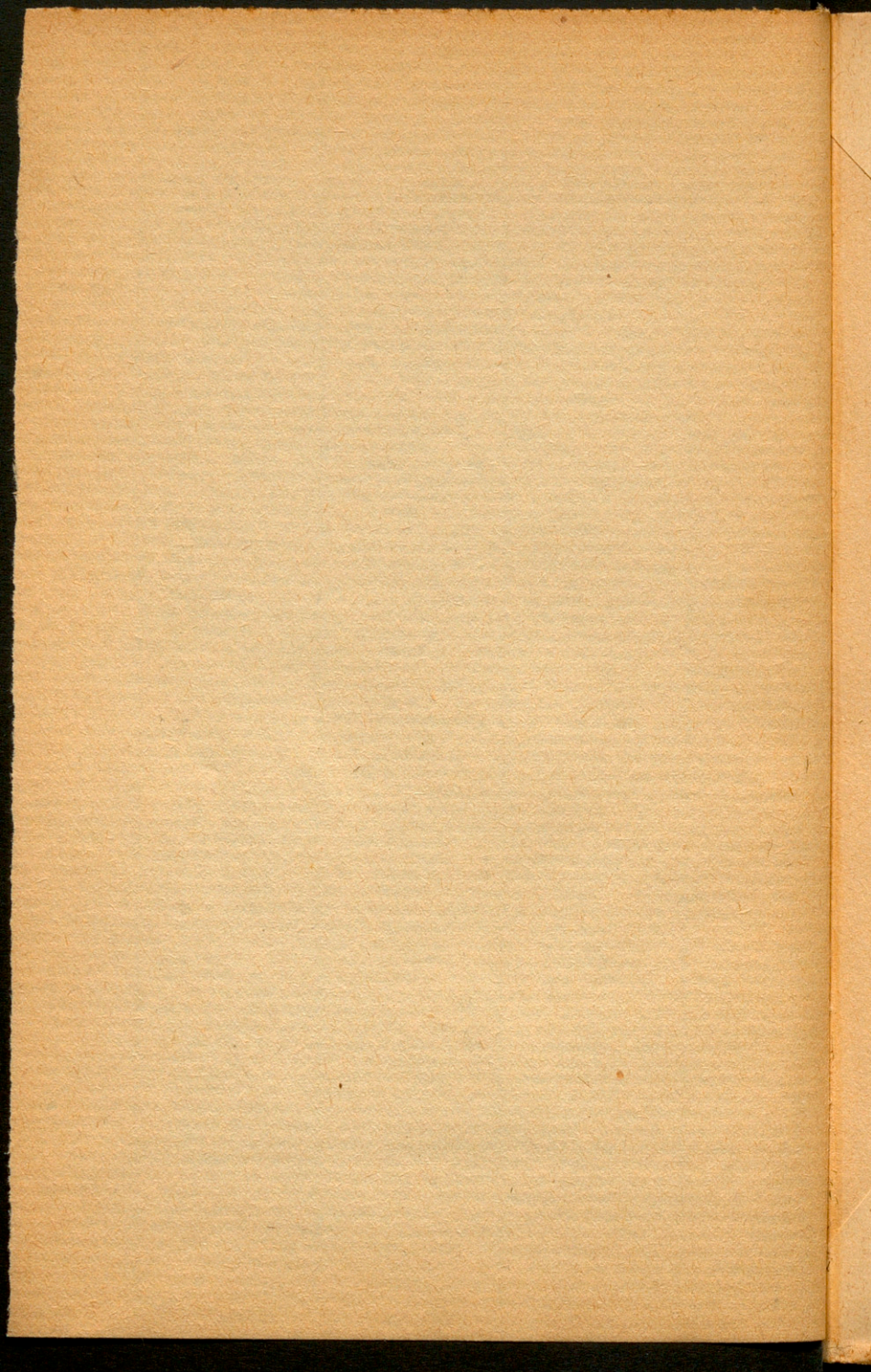
Sota el cel de París.—En Amèrica meridional.—Interpretacions i motius.—El llibre de les Hores cruentes.—Estampes.

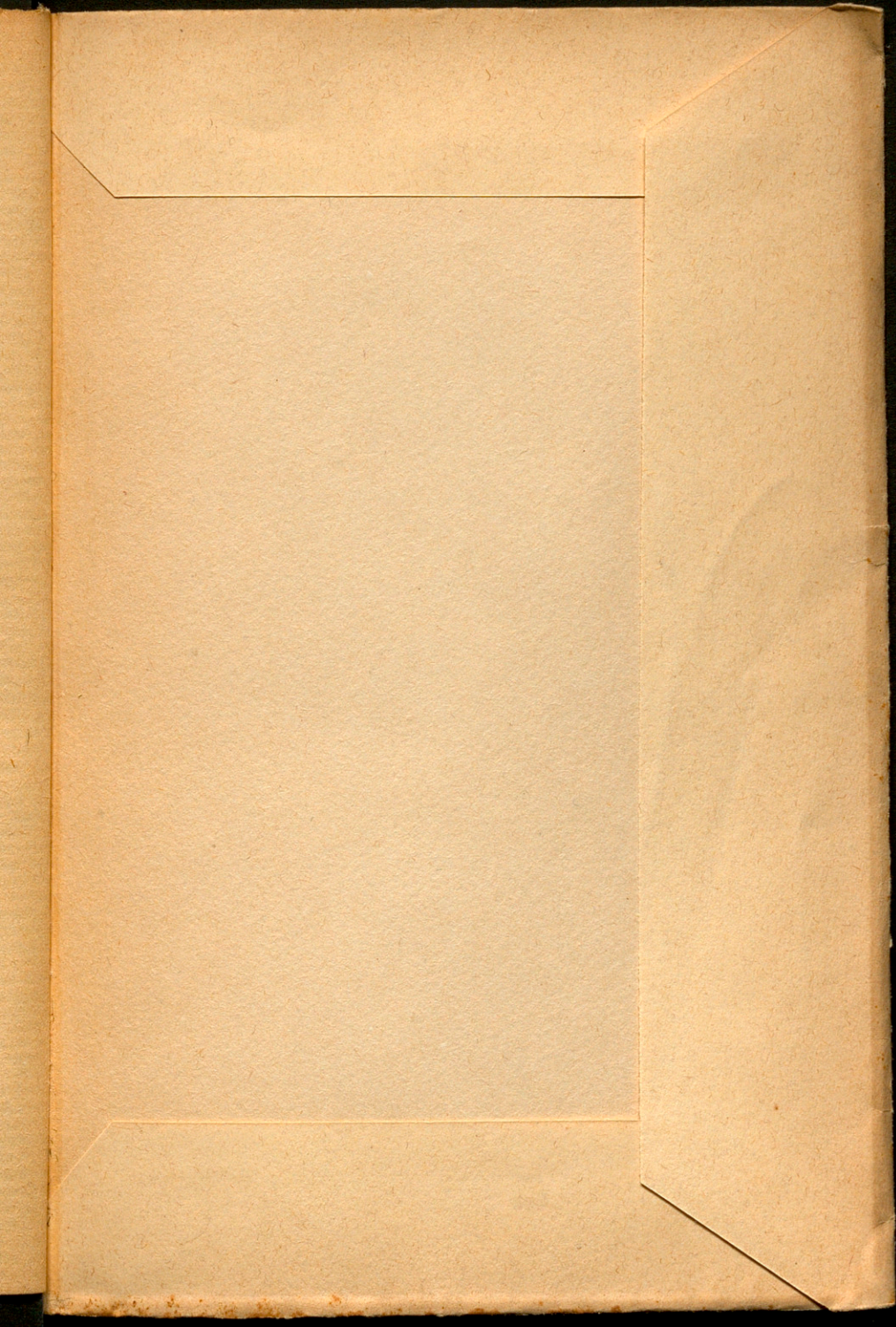
TRADUCCIONS

Obres completes de Molière (8 volums).

PUBLICACIONS DE «LA REVISTA»

Nº 140

ERMESINDIS

5 PESSETES